

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 - ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 133

Luni, 8 iunie 2009 - Joi, 8 iunie 1989

DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

TABLOURILE DE ABSOLVIRE, AFIȘATE SPRE MÂNDRIA PĂRINȚILOR

La Liceul „Nicolae Bălcescu” din București, actualul „Sf. Sava”, elevii realizează fotografii de album pe care le afișau în școală

Chipurile elevilor care au terminat clasa a XII-a în urmă cu 20 de ani au rămas pentru eternitate în tablourile de absolvire. În vara anului 1989, cu aproximativ o lună înainte să se termine școala, rudele, vecinii și mai toți concetățenii puteau să îi admire pe frunțașii orașelor în vitrinele librăriilor, ale cofetăriilor sau chiar ale magazinelor din centru. Tablourile, realizate la atelierele fotografice, în special în orașele de provincie, erau un motiv de mândrie, în primul rând pentru părinți.

„Era un tablou, de fapt, nu o fotografie, în cadrul căruia se puneau fotografiile absolvenților. La liceul sucevean unde am absolvit eu au fost aranjate două clase pe același tablou, ca pe paginile unei cărți deschise. La

mijloc era fotografia directorului, lângă care erau dirigenții celor două clase, urmați de profesori și de elevi”, își amintește Mărioara Coblișan.

Ea spune că elevii nu erau puși întâmplător pe tablou, ci în funcție de performanțele școlare. „Astfel că eu, care am fost șefa de promoție, eram pe rândul de sus, în apropierea profesorilor”, adaugă Mărioara. De aici, și mândria părinților care își știau copiii pe locuri fruntașe, în vâzul tuturor celor care treceau prin centrul orașului până în ziua absolvirii. Mai mult decât atât, tinerii absolvenți de licee sau de școli de meserii erau îmbrăcați exemplar, în uniforme, cum se purta la acea vreme. Băieții aveau cravată sau papion la gât și fetele purtau nelipsitele benite albe. „La cofetărie,

unde ne opream de obicei cu părinții sau cu colegii când se termina școala, ne puteam admira în vitrină și tot orașul putea să vadă - în funcție de locul pe care îl ocupam în fotografie - dacă am învățat bine sau dacă am fost niște loaze”, completează Mărioara Coblișan.

Și profesorul de matematică Marcel Tena, care a predat, la sfârșitul anilor '80, la Colegiul Național din Alexandria și apoi la Liceul nr 4 de la Măgurele, actualul Liceu „Horia Hulubei”, spune că a văzut multe tablouri de absolvire în vitrinele librăriilor. „Liceul nr. 4 era nou înființat de Nicolae Ceaușescu, în 1974, și nu exista o tradiție, ca la „Sfântul Sava”, de exemplu. Se făceau tablouri colective cu clasele fiecărei promoții, care ajungeau pe

holurile clădirii sau în librării”, povestește Marcel Tena. Mai mult, la Alexandria, fiind un oraș mai mic, de provincie, se puneau tablourile în vitrinele unor magazine. „Lucrul acesta avea o vechime, urbea trebuia să cunoască absolvenții. Acolo stătea o lună sau poate chiar două, iar în anul următor veneau alții la rând. Acum, realizăm fotografii pe care le multiplicăm, iar fiecare elev primește câte un exemplar. Dar nu se mai afișează nicăieri”, completează profesorul.

Tablourile, realizate de fotograf, erau de fapt o poză mare, cu un fundal anume, o carte deschisă, un peisaj, o imagine academică pe care erau aranjate fotografiile absolvenților și ale profesorilor, cu numele acestora.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

8 iunie (Joi)

Soarele a răsărit la 5:31, a apus la 20:58

Luna a răsărit la 10:04, a apus la 0:19

Sărbătoare creștină: Înălțarea Domnului; Aducerea Moaștelor Sf. Mare Mucenic Teodor Strătilat.

S-a întâmplat la

8 iunie 1989

● Puternicele inundații produse în Sri Lanka în ultimele zile au creat o situație deosebit de grea, mai ales în districtele Kegalla și Ratnapura. Peste 200.000 de persoane au rămas fără adăpost. Plouile care continuau să cadă cu intensitate nu lăsaau speranța unei ameliorări apropiată a condițiilor locuitorilor.

● Oficialitățile din mai multe localități rurale din sudul Portugaliei, în care a fost aplicată reforma agrară, au adresat Guvernului un protest față de intenția sa de a desființa cooperativele agricole.

● S-a deschis sesiunea Comitetului de Planificare militară al NATO, desfășurată în perioada 8-9 iunie, la Bruxelles. Au participat miniștrii Apărării din 14 state membre ale Alianței Nord-Atlantice, cu excepția Franței și a Islandei.

● O întâlnire științifică între istorici români și italieni, pe tema „Aspecte ale unității de stat române și unității de stat italiene”, a avut loc la București, sub egida Institutului Național de Istorie „Nicolae Iorga” și a Institutului Italian de Cultură.

● Nikolai Rijkov a fost reconfirmat în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, în cadrul lucrărilor Congresului Deputaților Poporului al URSS.

Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

8 Iunie

Doamne, ce zi imposibilă! Afară-i soare, cald, vopșit gardul, înăuntru-i leopardul: ore până la 14, ședință cu notele la purtare ale elevilor, încheieri de situații, extemporale, milogeli, strâmbături, seral... Când ajung acasă, cu piciorul ca de elefant, nu mai pot decât să aștept culcat, să văd serialul bulgăresc de la „televiziunea” noastră. Au găsit vinovatul care a ucis paznicul: un șef mare de la Sofia, care venea să pescuiască și să vâneze clandestin. Citesc România literară de azi, mă opresc numai o clipă la „Zilele educației prin literatură, Bușteni 1989”, ediția a VII-a. Parcă am mai citit despre afacerea asta. Am invitat numai oameni mari de tot, pe noi, ciurcurile prahovene, nu ne bagă în seamă: Constantin Toiu, Ion Hobana, Horia Aramă, Teofil Bălaj, Marta Bărbulescu, Virgil Chiriac, Ioana Diaconescu, Elena Dragos, Gică Iuteș, Petre Luscalov, Mircea Nedelciu, George Nestor, Iuliu Rațiu, Passionaria Stoicescu. Au luat cuvântul, înaintea de oricine, „organii”...

(Continuare în pag. a II-a)

EMINESCU DE LA „CIRCULAȚIE”

Plecând de la redacție, de la Casa Scînteii, trecusem de Piața Aviatorilor, intrasem pe Dorobanți și respiram ușurat: în folclorul urban de acum 20 de ani se susținea că plutonierii și sergenții de circulație de la Aviatorilor sunt în realitate coloneli și maiori deghizați în grade mici. Și pe cine se puteau descărca ei de probabil enorma presiune a trecerii cotidiene spre și dinspre Primăverii a alaiului oficial, dacă nu pe vreun prăpădit de sofer care le cădea în gheare cine știe cum și de ce?! Ca se luau și după înfățișare pentru a te opri, nu mă îndoiam. Cu mutra mea bărbosă eram o potențială bună pradă; dacă milițienii de la Circulație mă opreau și-mi cereau actele, mai întâi la buletin se uitau, să verifice dacă am ori ba poză cu barbă. De aceea, când treceam cu mașina prin Piața Aviatorilor aveam senzația că traversez o zonă de riscuri extreme. Respiram eu ușurat, dar mă prieam. Ajuns cam prin dreptul Televiziunii, aud un suierat de țigăni și văd un milițian care-mi făcea cunoscutul semn imperativ să opresc și să trag pe dreapta.

(Continuare în pag. a III-a)

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Obiectivul diplomației RSR: răspândirea în lume a operelor Ceaușeștilor

Pentru diplomații României socialiste din anul 1989, promovarea țării trebuia să înceapă cu faptele și gândurile familiei conducătoare. Publicarea operelor lui Nicolae și ale Elenei Ceaușescu era un obiectiv primordial al personalului ambasadelor României. Oficial, acestea doar se asociau inițiativelor locale, însă, în mod real, pentru lucrările „celui mai iubit

fiu” și ale „savantei de renume mondial” se plăteau bani grei și se acționa inclusiv prin Centrul de Informații Externe. Mesajele din lucrările lui Nicolae Ceaușescu îndemna la o strânsă cooperare între statele în curs de dezvoltare și la edificarea unei noi ordini economice internaționale. În schimb, lucrările Elenei Ceaușescu erau monografii științifice, cu teme

serioase, precum „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului”. La începutul anului 1989 erau contabilizate mai mult de 170 de volume, apărute în peste 30 de țări de pe toate continentele, avându-l în prim-plan pe președintele României socialiste.

(Continuare în pag. a IV-a)

URSS voia să-și construiască ogive nucleare cu plutoniu din România

Singura țară din fostul bloc comunist care a decis să-și construiască o centrală nucleară pe model occidental a fost România. În anii '70, după ce evaluase posibilitățile de cumpărare a unui reactor nuclear din URSS, Canada, Franța sau alte țări, România a decis să meargă pe filiera canadiană, care folosea o tehnologie diferită de cea sovietică. Șerban Valeca, fost director al Institutului de Cercetări Nucleare de la Pitești, spune că România a optat pentru tehnologia canadiană în ciuda presiunilor exercitate de URSS. Dincolo de implicațiile politice, fosta URSS avea un interes precis ca România să folosească tehnologie sovietică. Reactoarele VVRS, folosite și de Uniunea Sovietică, erau reproducătoare de plutoniu. Acest material s-ar fi întors în URSS și ar fi fost folosit la

construcția ogivelor nucleare, adică focasele bombelor atomice. Nicolae Ceaușescu și întreaga conducere politică a țării au ales, însă, tehnologia canadiană care folosea apa grea și uraniul natural, resurse pe care România le deținea.

„Această decizie s-a luat la nivelul anilor '70 și s-a bazat pe o analiză economică corectă, având în vedere și interesul unor țări vestice de a intra într-o țară comunistă la acea vreme. Dar elementul economic definitoriu a fost acela că România deținea propria tehnologie de fabricare a apei grele, precum și importante rezerve de uraniu natural ceea ce reducea semnificativ importul. Nu în ultimul rând, specialiștii din acea vreme au susținut pe bună dreptate și avantajul siguranței și protecției în exploatare a

acestui tip de reactor”, explică Șerban Valeca.

Institut românesc de cercetări nucleare

În acest context, Nicolae Ceaușescu și guvernul de atunci au decis și începerea unui program nuclear românesc, sprijinit de experți internaționali. Scopul era ca România să fie capabilă să-și producă singură componentele pentru o centrală atomică. „România era membră a Agenției Internaționale pentru Energie Atomică, cu sediul la Viena, guvernul a solicitat o misiune de experți pentru analiza programului nuclear pe care țara noastră dorea să-l dezvolte.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL ZILEI

Agendă încărcată pentru Cabinetul 1. La București, Nicolae Ceaușescu i-a primit pe reprezentanții delegațiilor statelor balcanice, în cadrul unei reuniuni ministeriale. La început de vară, cetatea Costești din Munții Orăștiei devine centrul cultural al județului Hunedoara. Pe platoul din apropierea cetății dădăce, de câțiva ani, Comitetul Județean al UTC organiza „ore de istorie” în aer liber. Pentru asigurarea bunurilor, singura opțiune a românilor rămânea Administrația Asigurărilor de Stat (ADAS). La început de sezon estival, ONT Carpați și OJT Brașov îmbiau turiștii români și străini cu oferte gene-

roase. Poiana Brașov, Predeal, Făgăraș, Bran erau doar câteva dintre atracțiile județului Brașov.

Discuții la București între statele balcanice

Agendă încărcată pentru Cabinetul 1. La București, președintele Nicolae Ceaușescu i-a primit pe reprezentanții delegațiilor statelor balcanice, în cadrul reuniunii ministeriale de cooperare industrială și transfer tehnologic. La discuții s-au prezentat Farudin Hoxha (Albania), Lubomir Dacev (Bulgaria), Dimitrios Diamantopoulos (Grecia), Akin Cakmakci (Tur-

cia), Stevan Santo (Iugoslavia) și, din partea României, Ștefan Andrei (viceprim-ministru), Ioan Totu (ministru Afacerilor Externe), Ioan Ungur (ministru Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale). Câtă vreme țările erau divizate în blocuri militare diferite (Grecia și Turcia erau membre ale NATO), la reuniune numai despre decizii concrete nu s-a vorbit. În schimb, participanții delegațiilor statelor balcanice, „au relevat însemnătatea întâlnirii”, subliniindu-se „hotărârea statelor balcanice de a extinde colaborarea bi și multilaterală, punând bazele unei conlucrări tot mai rodnice în viitor”.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Scrisori de la mama

1989, rețrăit prin recitirea scrisorilor către fiica mea, studentă la Iași...

16.IV.1989 - „Îți trimit ultima zăcăscă și câteva ciocolăte găsite la Alimentara (cu totuși și cu totul întâmplător). De asemenea, pantofii maro. Vopsește-i, sunt de tot vechi. Ți-am pus, cu de la mine putere, sandalele de la Bacalureat. Vinde-le. O să ai cui acum, când prin magazinele de profil bate vântul.” (...) „Ca să te «fur» o clipă din pregătirea pentru «parțialul» de miercuri, îți scriu un banc cu gust amar: «La Congresul câinilor se dezbate problema plecării lor din țară. După lătrături pro și con-

tra se ia decizia: Rămânem! Nicăieri nu mai e așa o viață de câine ca-n România. Păcat că nu putem mușca, deși am face-o bucurie! Doar să mărăim... toți. Doar unul latră. Și latră!» (...) Rupe repede scrisoarea!”

10.II.1989 - „Peste tot și la toate criză. Criza asta o să ne bage-n mormânt înainte de vreme! Curat «viață de câine» (...) n-am avut ton la telefon, tot cartierul, 10 zile. Se șoptește că montează aparate de ascultat. Gata și cu «mărăitul». Te anunț că străduța dintre blocuri e toată o apăraie: s-au spart două-trei canale. Normal că nimeni nu face nimic! Ne gândim să ne cumpărăm o

gondolă și să urlăm «O, sole mio».”

17.V.1989 - „Îți trimit și ție din prima brânză proaspătă făcută dintr-o bucăciță de caș adus de A. de la țară. I-am lăsat și lui Angelica să mănânce, cu o jumătate de castrevete și o roșie zdrobită adusă de L. de la un vecin de-al lor, care are o palmă de grădină în spatele blocului. Ange, ca orice gravidă, ar mânca doar trufandale, dar piața e goală! Au aplicat vestitul lor mercurial, au fugit țărani... și duși au fost! Nici vorză, oricât de scumpă ar fi, nu este. Soră-tă ar «roade» orice verdeturi.

(Continuare în pag. a III-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Cel mai interesant punct din agenda zilei de joi, 8 iunie, i-ar părea cititorului de azi ședința de lucru la „săliță” cu Nicolae Ceaușescu pe tema, „Capacități de producție care nu pot fi folosite în 1990” ținută între orele 12:00-12:25. Să fi ajuns Ceaușescu la concluzia că anumite întreprinderi au o eficiență economică atât de scăzută, încât trebuie scoase (pentru o vreme, poate) din uz? Ori că sunt atât de energofage, încât periclitează sistemul energetic! Despre asemenea teme nu s-a găsit încă nimeni să-și amintească public, nomenclatura 2 (demnitarii din economie) fiind de altfel privilegiate comparativ cu nomenclatura 1 (demnitarii politici) în a-și „dovedi” anti-ceaușismul de după moartea celor doi.

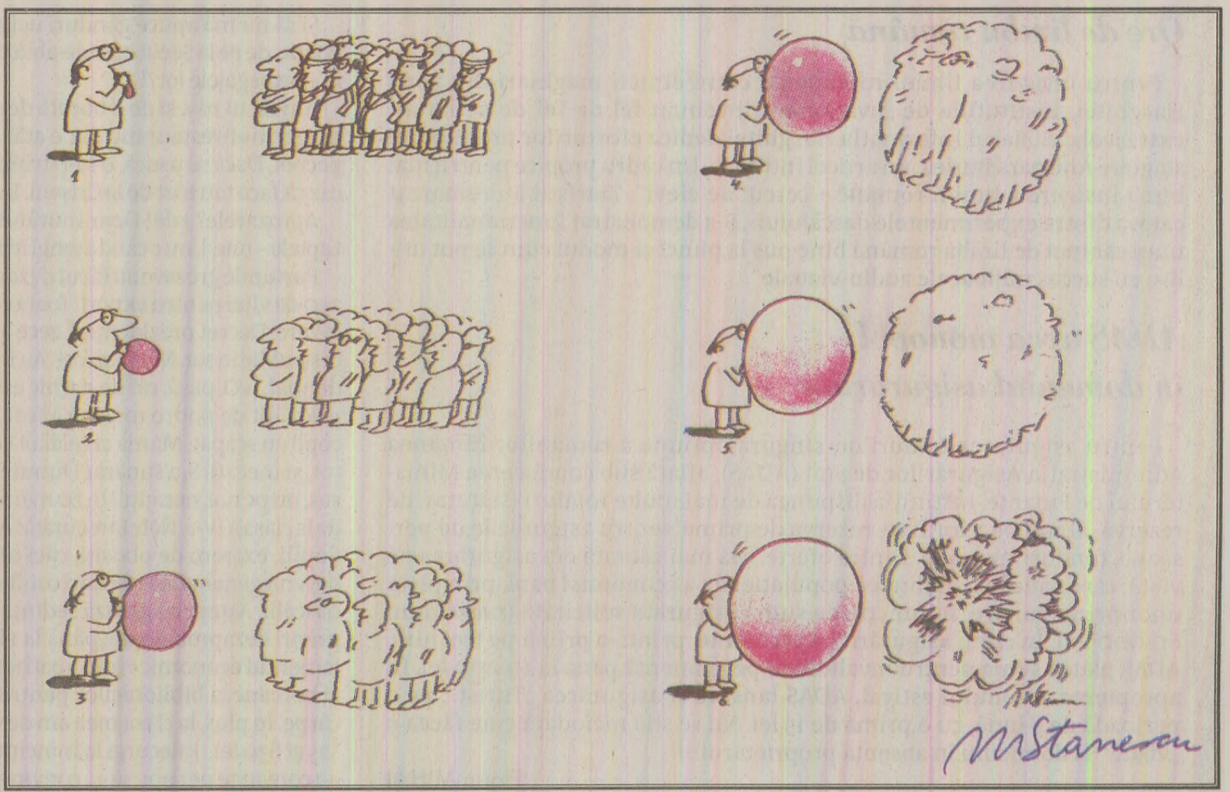
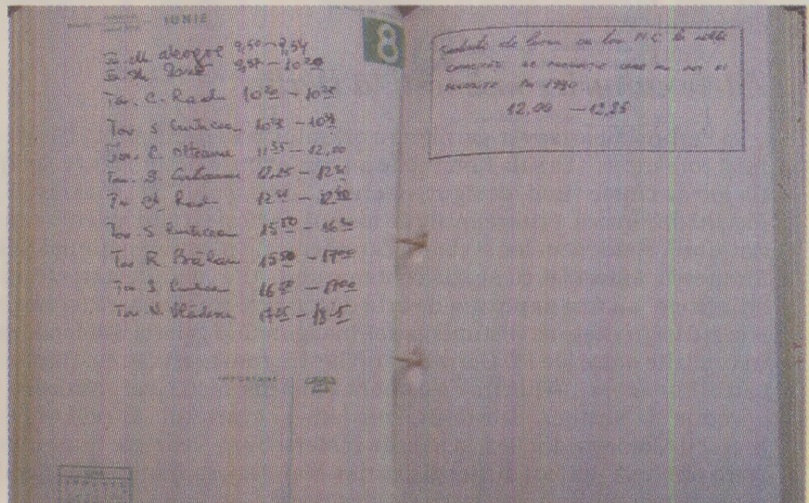
Altfel, primirile la Cabinetul 2 au început la ora 9:50 cu șeful Direcției V-a, generalul Marin Neagoe. Cunoștință veche, din vremea când ea era „tovarășa Lenuța, soție a tovarășului Ceaușescu”. De patru ori a fost chemat Silviu Curticeanu, șeful Cămariei CC. În rest, Constantin Radu, Gheorghe Pană, Constantin Olteanu, N. Vlădescu.

Și nu fără legătură cu interesanta ședință va fi fost chemat și Radu Bălan, cu care-a convorbit mai mult de un ceas (15:50-17:00). Bălan era atunci președintele Consiliului de Stat al Planificării, organism creat de Lenin pentru coordonarea economiei

etatizate. Prin funcția ce-o avea, era - după cum a scris Silviu Curticeanu - „ciuca bătailor” în relațiile cu și dintre Nicolae și Elena Ceaușescu.

Născut în 1936, într-un sat din Ialomița, începuse să lucreze la Caransebeș: vagonetar, ajutor de miner, miner, artificier și în cele din urmă, ca maxim al calificării profesionale, maestru minier. În paralel, „activase” politic - de la secretar UTM la întreprinderea carboniferă unde era angajat ca lider al tineretului pe orașul Caransebeș. Își ridicase corespunzător și „nivelul” politic prin școli de partid, fiind în 1989 doctorand la Academia „Ștefan Gheorghiu”.

Lavinia BETEA

TABLOURILE DE ABSOLVIRE, AFIȘATE SPRE MÂNDRIA PĂRINȚILOR

(Urmare din pag. 1)

Tabloul avea un titlu – numele și numărul clasei, dar și un text, creație proprie sau versuri pe care le alegeau de obicei elevii din clasă.

Licee cu tradiție

Profesoara Milian Marilena preda, în urmă cu 20 de ani, geografie la Liceul „Vlaicu Vodă” din Curtea de Argeș. Fiind un liceu vechi, de pe vremea lui Spiru Haret, care rămăsese printr-un miracol liceu teoretic, păstrase și câte ceva din tradiție. „Se făcea un tablou mare, care se expunea pe hol. Fotografiele se realizau la atelierele foto cu două săptămâni înainte de absolvire sau chiar cu o lună și, de multe ori, rămăneau expuse în vitrinele atelierului fotografic din oraș până când se termina școala”, spune profesoara. În ceea ce privește balul de absolvire, Marilena Milian își aduce aminte că evenimentul se organiza într-o sală de sport mare. „Nu se mergea la restaurant sau în altă parte. Fiecare clasă cânta Gaudeamus și exista o festivitate de predare a cheii de la cei mari la cei mai mici, care rămăneau în liceu. Mai exista, de asemenea, moda panglicilor pe care scriau liceenii în ultimele zile de școală.”

Actualul Colegiu Național „Sfântul Sava” din București purta, în 1989, denumirea de Liceul „Nicolae Bălcescu”. Profesorii care predau atunci își amintesc că nu exista o singură festivitate de absolvire. „Este un singur liceu cu tradiție care nu s-a adaptat unei mode conjuncturale, cum erau acele tablouri de absolvire. Când am venit la „Sfântul Sava”, în anii '80, nu am găsit acele poze de grup pe holurile instituției”, spune profesoara de limba română Ioana Cruceru. Aspectul festivităților de sfârșit de

Albumele de absolvire aveau pe prima pagină câte un motto, de obicei o poezie

an era individualizat de la clasă la clasă și de la an la an. Unele licee din Capitală au reușit chiar să-și păstreze defilările care le-au consacrat. De exemplu, absolvenții Colegiului Național „I.L. Caragiale” defilau și atunci pe strada din fața liceului, așa cum fac și acum, când termină clasa a XII-a.

„Noi, la «Sava», organizăm doar o defilare simbolică în curtea școlii, în cadrul căreia evocam anii de liceu care au trecut, profesorii pe care i-am avut și relațiile dintre aceștia și

elevi. Albumul de final de an era doar un alt element de uniformizare”, adaugă Ioana Cruceru. Înainte de a ajunge la Liceul „Nicolae Bălcescu”, profesoara de română a fost și director la Liceul „Matei Basarab” din București, unde, la final de liceu, se organiza câteodată o simplă oră de dirigiență. „Era și greu să îi scoți pe toți în curtea școlii, clasele erau până la litera S, iar în fiecare clasă erau în jur de 40 de copii.”

Eugenia MIHALCEA

Exemple de versuri de pe tablouri:

„Din clipa ce acum se stinge
Te părăsesc copilărie,
Mă-mbată setea de-a învinge
Din ce s-a dus, spre ce-o să fie
Dar știu că...
Peste ani și serii târzii,
De spate, poate, mai adus
Mă voi întoarce, voi privi

Din orice loc aş fi
Spre ce s-a dus”

„Trăim în miezul unui ev aprins
Și-i dăm a-nsuflirii noastre vamă.
Cei ce nu ard delăsăuți ca noi
În flăcările noastre se destramă.”
„Viitorul”, Nicolae Labiş

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

„Întâlnirea tineretului hunedorean cu istoria”

La început de vară, cetatea Costești din Munții Orăștiei devenea centrul cultural al județului Hunedoara. Pe platoul din apropierea cetății dacice, de câțiva ani, Comitetul Județean al UTC organiza „ore de istorie” în aer liber. Festivalul „Cântarea României” bifa, astfel, noi și noi activități în agenda de lucru. De pildă, programul „Întâlnirea tineretului hunedorean cu istoria” cuprindea un spectacol al formațiilor din județ, drumeții la siturile arheologice din împrejurimi, concerte de muzică, recitări de poezie patriotică, proiecții de filme. Pentru „depistarea” tinerelor talente locale, se desfășura concursul de muzică populară și poezie. „Sub flămuri de partid biruitoare”. Sportivii se puteau afirma și ei, la Cupa Costești.

Turism estival la Brașov

La început de sezon estival, ONT Carpați și OJT Brașov îmbiau turiștii români și străini cu oferte generoase. Poiana Brașov, Predeal, Făgăraș, Bran erau doar câteva dintre atracțiile județului Brașov. Potrivit statisticii furnizate de ziarul „Drum nou”, în 1988, peste un milion de turiști români și străini vizitaseră zona. În 1989, instituțiile turistice se laudau cu modernizarea hotelurilor Carpați, Postăvarul, Turist, Parc și a restaurantelor Cetate, Tâmpa, Crama și Postăvarul din stațiunea Poiana Brașov. Centrul de echitație, piscina Cristal, sala de gimnastică medicală erau surprizele sezonului. Se „lucrase” și la pregătirea personalului. „Urmărim să dezvoltăm la întregul nostru personal calitățile politico-profesionale și moral-patriotice, dorind ca lucrătorii noștri să fie buni profesioniști, cu o concepție demnă și civilizată, cu o ținută agreabilă, trăsături care pot influența în bine calitatea serviciilor noastre”, garanta Dumitru Burtăa, directorul ONT Carpați.

Zilele culturii românești la Berlin

La Berlin, în partea est-germană a orașului, s-au desfășurat „Zilele culturii românești”. La sala Kommode au fost expuse peste 700 de volume (la loc de cinste fiind, desigur, operele „Tovarășului” și „Tovarășei”) și discuri de muzică. Printre zecile de tomuri dedicate „celui mai iubit fiu al națiunii”, și-au făcut loc și câteva cărți dedicate poetului național Mihai Eminescu, aniversat cu ocazia centenarului. Alte „manifestări culturale-științifice” au fost expoziția de artă decorativă românească (ceramică, sticlă, design, piese de vestimentație), inaugurată la galeria Weidendamm. În celelalte orașe ale RD Germane, orchestre românești au susținut concerte. Bunăoară, orchestra de cameră a Filarmonicii George Enescu s-a „produs” la Rostock, Schwerin, Potsdam, și cvartetul „Vocea” al Filarmonicii Moldova, din Iași, la Dresda și Merseburg. Vedetele turneului în „țara prietenă” au fost dirijorul Cristian Mandeal, soprana Sanda Șandru și pianistele Ilina Dumitrescu și Dana Borșan Amiraș.

Ore de limba română

Pentru învățarea limbii române de către etnicii maghiari din zona Harghitei, instituțiile de învățământ inventau fel de fel de activități extrașcolare. Ziarul Informația Harghitei dedica eforturilor profesoarei stagiare Anișoara Burtăa, un articol intitulat „Un cadru propice pentru mai buna însușire a limbii române – cercul de elevi”. Ziariștii au remarcat câteva dintre experimentele dascălului: „S-a demonstrat funcționalitatea unui cabinet de limba română bine pus la punct și modul cum se pot utiliza cu succes mijloacele audio-vizuale.”

ADAS avea monopol în domeniul asigurărilor

Pentru asigurarea bunurilor, singura opțiune a românilor rămânea Administrația Asigurărilor de Stat (ADAS), afiliată sub conducerea Ministerului de Finanțe. Instituția dispunea de mai multe fonduri (statutar, de rezervă, al mijloacelor fixe, rezerva de prime pentru asigurările de persoane, fonduri speciale). Dintre oferte, cea mai căutată era asigurarea pe viață, care dădea posibilitatea populației de a economisi bani, prin plata unor prime lunare, în funcție de suma asigurată solicitată (maximum 60.000 lei). În cazul asigurării de accidente, printr-o primă pe trei luni, ADAS plătea suma pentru invaliditate permanentă până la 10.000 lei. În apropierea sezonului estival, ADAS lansase și asigurarea „Turist”, pe o perioadă de o lună, cu o primă de 15 lei. Nu se știa niciodată cine făcea o „vizită” la domiciliu în absența proprietarului!

Florin MIHAL

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Mai departe, lucruri neinteresante, de Geo Bogza, Eugen Tudoran, Monica Spiridon, Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Mircea Iorgulescu, Laurențiu Ulici, Henri Wald, Doris Lessing, Marin Sorescu: „M-a doborât forța mea de muncă, / Numai ea putea să mă doboare, / Dacă o mobilizam contra mea, / Berbecul meu de soc înfricoșător, / Contra cetății / Acum, vai, cucerite, / Nu, nu! Iau forma vasului în care sunt pus, / Dar ce vas e acesta?” Totul e bine când se încheie cu bine...

C. Trandafir, Jurnal în curs de publicare la Editura Libra

Am aflat amănunțit despre cum i-au retras dreptul de semnătură lui AL. Călinescu. Deci, la 3 aprilie AL C. a trimis o scrisoare lui D.R. Popescu, prin care se solidarizează cu cei care se solidarizaseră cu Dinescu și, deci, cu acesta însuși. La 9 mai, D-na (sau, mai bine zis, Tovarășă) Târhone de la Consiliul Cultural i-a pospost în mijlocul redacțiilor de la Cronica și Convorbiri Literare, a decis scoaterea textelor lui AL. Călinescu din numerele în lucru și-a transmis ordinul de interzicere a semnăturii, care de altfel îl depășea modelele atribuiții. Dacă AL C. a trimis scrisoarea lui D.R. Popescu în plic închis – și așa este – se pune legitima întrebare cum au știut organele de existență ei? Sau cineva citește corespondența lui D.R.P., ceea ce este foarte grav întrucât este membru în CC al PCR!, sau pur și simplu D.R.P. a dat scrisoarea mai „sus” – sau mai „latera!” În ambele cazuri, D-na s-a lăsat discreditată. Asta s-a urmat, oare? Mai interesant că în ședința de la „C.L.” nimeni nu știa despre ce e vorba, întrucât emisara n-a explicat fundamentarea acestei absurde decizii. Cineva – cred că H.Z. – a întrebat, dar șeful revistei, Corneliu Sturzu, i-a închis scurt gura spunându-i că „alții, mai mari” știu ei ce fac! Bun,

JURNALUL OMULUI SIMPLU

nebulnia asta contează la calificativul de sfârșit de an și la indiciile de salarizare (așa se zvonește). În acest an, am trecut cu... brio peste faimoasele discuții individuale pe linie de partid. Mi-era frică. Anul trecut nu mi-au spus „să se consemneze în procesul-verbal că tov. G.D. n-are drept la replică”?! „Replica” era axată pe «vina» mea de a chema la cules de pești și pe ficia primarului, eleva școlii noastre! Ei bine, în acest an am fost «cuminți». «Ce părere aveți despre viața organizației? Ce propuneri aveți?» Am răspuns: «Nu-mi pot permite opinii personale». Totuși, nu ne-am putut abține de-a le sugera să schimbe locul scaunului celui «interrogat», că prea are aspect de «scaun de tortură».

9 iulie 1989 – „Dragă, te rog învață! Mi-a spus cineva foarte avizat că se merge intens pe pile, pe examene plătite, pe simpatii sau antipatii examinatorilor. N-aș fi crezut! E grav!”

9 sept. 1989 – („...), Doamne, ce mai vremuri trăim! Facem ce facem și tot la «Nu-ii» ajungem... Unii. M.I. se lăuda că i-a adus soțul doi saci de gogoșari și doi de ardei capior. Soțul meu nu se poate compara cu soțul ei: al meu e doar profesor, al ei e securist. Pentru ei se găsește de toate. Ce le mai rămâne unor dascăli? Să se umilească...”

27 sept. 1989 – „Regimul ăsta a făcut și un lucru bun: școlarizarea obligatorie, începând cu învățământul preșcolar. Începi din clasa I, plecând de la rezultatul muncii educatoarelor. Și nu e puțin! Dar școlarizarea de la 6 ani face mereu decalaje între elevi... „ăstia mici”, de care-mi ceri să-ți scriu, sunt 32 (17 fete și 15 băieți) și fac greu primii pași spre știință. Ar tot asculta povești, dar ce greu e să faci zece liniuțe! Înșă, ca-n cântecul lor „Azi un băț, mâine-un cercel/ Învață-mi noi alfabetul/ Cling! Cling! Sună clopoțel”. Na, că-ți-am zis-o și pe asta!

Azi «îmi cunosc părinții» (nu știu câți, căci se nimeresc să fie și-un șir de meciori, tot azi... Deci, pe «tătic» n-o să-i prea văd...). Mai știți bancuri? Eu în afără de «Tovarășă!», nu prea mai aud nimic. Totuși, unul haos am auzit (curios lucru! De la D.C., pe care lumea o «apreciază» ca informatoare). Cică, lângă statuia nou ridicată a lui «nea Nicu», reportorul îl întreabă pe un țăran: «Ce părere ai de statuie, bade? – Păi, baiul e că nu scrie când a murit ăsta. – Dar dânsul e tov. Ceaușescu! N-a murit! – Păi, vezi, ăsta-i al doilea baiul». Te las, dragă. Trebuie să-mi pun ordine în... ordinea de zi pentru ședința cu părinții.”

4.X.1989 – „...E un frig de... noiembrie. Bineînțeles că nu ne dau încălzire. Ne vine să luăm paltoanele (mie nu-mi vine!). Poate la anul să-mi iau un palton. Poate).

Și-n afără de frig mai avem în cameră câteva borcane cu zacuscă, oricum nimeni de la cele două redacții n-a dat semne c-ar protesta împotriva hotărârii, nici n-a mai încercat să obțină unele elementare explicații. Mai năstăm ce mi s-a întâmplat astăzi, când m-am dus să-mi ridic banii pe o colaborare mai veche. Stăteam de vorbă, pe diverse teme, cu câțiva dintre membrii redacției, când a apărut Sturzu. M-a felicitat pentru un studiu despre Eminescu publicat recent într-un volum scos la „Institutul de istorie” – de unde o fi știind de el? – și apoi, scurt, mi-a solicitat o colaborare la numărul următor al lunii, deși este imposibil să nu știu ceea ce se știe deja cam tot orașul, că nu mai public în semn de solidaritate cu scriitorii interziși. A trebuit să repet calm, de trei ori, că nu pot publica în revistele noastre atâtea vreme cât scriitorii mai importanți decât mine nu au drept de semnătură, că, deci, îmi ridic singur acest drept! Cei de față îmi tot făceau semne să tac din gură, îmi dădeau de înțeles că o să „mă toarne”, iar el m-a invitat în biroul său, ca să mă „lămurască”. Aici a fost și mai năstăm. Cum bănuiam că biroul e microfonic, i-am repetat din nou ce i-spusesem pe hol, ca să nu fie loc de „interpretări”. El mi-a făcut un lung expozu despre plata datoriei externe, despre independența economică, că nu avem nevoie de perestroika, pentru simplul motiv că o făcusem încă din anii '65-'70! Pe scurt, un adevărat curs de socialism științific ceaușist! Am fost de acord că nu avem nevoie de perestroika, pentru că e o reformă foarte limitată a sistemului și nu poate avea un rol mai important decât cel al unei „freții la picior de lemn”. După care a fost el de acord că măsura interzicerii scriitorilor e absurdă, că speră să se revină asupra ei etc. etc. I-am mai spus că eu n-am de gând să-i scriu lui D.R.P. pentru simplul motiv că nu sunt membru al Unirii Scriitorilor, dar că-mi pășterea decizia de a nu publica până când nu este eliminată abuziva decizie a interzicerii celorlalți. În final, mi-a spus că el face revista cu „proști”, că e greu s-a.m.d. Sunt curios ce-ar crede subordonații despre asta! (..)

Liviu Antonesei, Jurnal din anii ciumei: 1987-1989. Încercări de sociologie spontană, Iași, Polirom, 1995, p. 75-77

ARTICOLUL ZILEI

Mozart și Orfeu

Ceea ce încearcă și într-o măsură reușesc să demonstreze cărțile lui Ovidiu Varga grupate în ciclul „Quo vadis musica?” este ideea de unitate a culturii muzicale europene. Mai exact, o anumită unitate, bazată pe extensiunea la autori din epoci și spații diferite, a unor componente străvechi, unele de substrat tracic. Prin figura mitică a lui Orfeu, invocat și evocat mai ales din punct de vedere strict muzical și mai puțin din acela al semnificațiilor mitologice, cercetătorul regăsește fundamentele culturii europene, care ar fi, după opinia sa, rezultatul îngemănării surselor traco-greco-romane. Înscriindu-se în contextul larg al cercetărilor de tracologie, circumstanțializând concluzii și ipoteze la arta sunetelor, Ovidiu Varga avansează o propunere suficient de tentantă, nu însă la fel de convingător argumentată: de-a lungul unei istorii milenare, întreaga dezvoltare a muzicii este văzută în legătură cu elementul tracic, mai precis, cu accentul pus pe o asemenea componentă. Orfeu, cântărețul tracic, devine astfel un arhetip al unor mari muzicieni europeni și volumele de până acum s-au străduit să demonstreze identificări ale arhetipului orfic în opera unor compozitori ca Bach, George Enescu, Stravinski, Bela Bartok, Alban Berg s.a. Primul volum al ciclului se intitula Tracul Orfeu și destinul muzicii, al doilea se referea la Orfeu moldav și alți șase mari ai secolului XX (titlu nerferic în a doua lui parte, exprimarea nefind potrivită stilistic unui studiu, ci eventual unei conversații familiale), un altul se ocupa de Cei trei vienezi și nostalgia lui Orfeu, al patrulea răspuns, vorba autorului, a fost cuprins în volumul Bach, un Orfeu pământean, cu subtitlul „Ofrandă hermeneutică”. Răspuns, căci fiecare din secțiunile amplei ciclului pornesc de la a „glosa” succint pe seama „celui mai tulburător din semnele grafice pe care le-a inventat omul”, semnul întrebării, așezat în fruntea cărții, deasupra aceluiași text-prefață. Marea întrebare „Încotro se îndreaptă muzica?”, pusă și repusă cu egală candoare, primește așadar în paginile fiecărui volum nu atât un răspuns, cât o explicație arhetipală. Dacă se poate răspunde edificator la asemenea întrebare, aceasta – în consens cu îndoaia exprimată de Ovidiu Varga – rămâne de văzut.

E adevărat însă că fără întrebări și fără un minimum de îndoieli e greu de pornit într-o „aventură” științifică de genul celei propuse de Ovidiu Varga. Proiectul său vast, ajuns acum la a cincea înfățișare, Wolfgang Amadeus Mozart, căreia îi vor urma, am înțeles, încă două, se sprijină dintr-o singură perspectivă din care ipoteza sa tracologică poate fi acceptată. Așa cum s-a spus, Ovidiu Varga insistă în studiul său – ambițios și foarte documentat proiect – asupra „omogenității izvoarelor muzicii culte contemporane de tip european” – și nu numai a celei contemporane, cum se poate vedea cu ușurință. În acest cadru, devine aproape subînțeles faptul că un rol hotărâtor în stabilirea unor structuri tipologice, dezvoltate și asimetrizate ulterior, l-au avut tracii, unul dintre cele mai numeroase popoare ale Antichității. Argumentul muzicologic este că în muzica Greciei antice, modul de sorginte tracică, „de re” se numără printre cele reprezentative și că el a trecut, astfel, în muzica bizantină, apoi în cea occidentală, fiind la baza unor pagini memorabile, ca de pildă Arta fugii.

După un tabel cronologic, Mozart și epoca sa, ce privește comparativ datele biografiei compozitorului și evenimentele politice și culturale ale epocii, util și prin evidențierea călătoriilor muzicale ale compozitorului, după un capitol despre Mozart și ideile sale estetice, cu comentarii sumare (mai mult reluări ale ideilor, cu alte cuvinte, decât comentarii propriu-zise) ale unor fragmente epistolare, urmează un altul, foarte amplu, referitor la Tipologia stilistică a creației mozartiene, esențial pentru ideea promovată de autor, aceea a orfismului mozartian și prin aceasta „a orizontului etetic paneuropean” al compozitorului. „Considerăm deci, de la început, prezența în câteva lucrări mozartiene a unui simbol muzical alcătuit din patru sunete, dintre care ultimele trei sunt identice cu cele ale numelui lui Bach, și în aceleași relații intervalice (terță mică ascendentă, secundă mică descendentă), ca o simplă coincidență, cu atât mai mult cu cât, uneori, am descoperit și succesiunea integrală B.A.C.H (sunetele si bemol, la, do, si) și ca formulă ofiică, încrustată în modul Re al tracilor și în acordajul lirei lui Orfeu. Ceea ce nu mai putem considera însă o simplă coincidență este constatarea că motivul alcătuit din cele patru sunete în relații de secundă mare ascendentă, terță mică ascendentă, secundă mică ascendentă, adică G.A.C.H (sol, la, do, si) apare și reapare în diverse transpoziții, în 13 lucrări mozartiene, identificate de autor până în prezent, începând din ultimii ani ai scurtei sale vieți. Originea motivului este ecleziastică, gregoriană.” 13 din cele 626 de lucrări ale lui Mozart nu reprezintă, de fapt, un număr semnificativ, dar să încercăm să acceptăm ideea autorului când ea se sprijină pe capodopere. (...)

Aflăm multe detalii tehnice, reunite sistematic, lucru deloc neglijabil, căci, strânse toate între copertile unei cărți, oferă un instrument de lucru foarte folositor, cu remarcări în sprijinul ideii susținute, plauzibile, nu întotdeauna, repet, prea convingătoare. La fel, ultimul capitol, Mozart, un Orfeu austriac paneuropean total? Sau mitizare și demitizare, aduce o bună și solidă informație, dar nu își justifică titlul, și îl riscant, exagerat, chiar tautologic: elementul de compunere pan-inseamnă „tot”, „întreg”. Ce rost mai are, atunci, adjectivul „total”?

Scrisă pe un ton sobru, părsind accentele clamorose din precedentul volum, despre Bach, cartea lui Ovidiu Varga se reține în primul rând prin calitatea informației și analizele strict muzicologice, bine sistematizate.

Cosmin Tuchilă

România literară, nr. 22/1989

niște ardei în chip de... gogoșari în oțet, câteva, și mai mărunele, cu marmeladă. O s-o cam întindem!...

Trag cât pot de aia mici!, care cască, întind degetele să se relaxeze, „molfăie” bețișoare, se lovesc cu coatele, își bălăbanesc picioarele pe sub băncile prea înalte pentru ei, se părăsesc unii pe alții, se entuziasmează la orice poveștioară, uită acasă cărți, caiete, acuarele; uită să mai vină în clasă după pauză etc. Spert totuși că va fi bine și cu această ultimă generație, cum a fost și cu celelalte. (Mama ta-i foarte dăruită meseriei. Și n-o spune doar ea). Bine măcar că nu am 40 în clasă, ca-n urmă cu 4 ani, ci doar 32.

Ca divertisment, te anunț că mâine vin iar asistentele cu injecțiile: „plăcere...” comună, urlete ca-n junglă, alergări la WC ca la maraton etc.

Se schimbă conducerea primăriei. Adjunct (vice) va fi soțul lui C.D., «cripitor» ca și ea, după cum se zice (și poate că e adevărat, că prea merg ei în fiecare vară-n Franța. Cine știe?!). Se schimbă oamenii, iar «vremurile» deloc.

De două săptămâni am o promisiune de salam (și 200 lei dați) și... nimic. Degeaba imagini cu opulența din magazinele alimentare! Și imaginile, și vorbăria care-ncepe mereu cu «Dragi tovarășii și pretenți» sunt egale cu zero. Aici, la noi se vede nimic. Și atunci! Așteptăm cu interes cel de-al XIV-lea Congres», ca-n banc. Și n-... «așteptare», așază-te, Doina, la cozi! Ieri am venit victorioasă cu un „Petreus” fără aripi, căci nu-i uita decât 1 kg. Rație!”

10.XI.1989 – „...Din puțina mea cafea îți trimiți și tie de 3 cecute pentru examenul din 13. Tot lui ilie, care îți aduce pachetul, i-am dat bani să-ți cumpere de pe traseu mine de pix, dacă găsește. Indigoul t-î trimiți într-o scrisoare: încă n-am făcut rost. Primit-ai pachetul cu sticlă? (!) La poștă le-am spus că-i sîrop de zmeură (care făcea pe trotoar gogă! gogă! – sau cam așa ceva...). Du-te la cantină! Vă umplu ei burta cu ceva (plus mizerabilele alea de pâñoale). Nouă, în loc de orez, ne-a dat câte 300 de grame de... arpacăș. Butelia de pe octombrie o s-o primim în... decembrie. Să mă fi văzut defilând o jumătate de oraș, că dragă! zdrangă! C-un cărucior și-o butelie pe sfert plină, de la o colegă, căci și reșoul și-a dat duhul... Ilie-ți va da pachetul intact, deci pot să-ți destăinui că ascultăm cu toți «Europa liberă» și ne tot minunăm de «perestroika», de schimbările din Ungaria, Polonia, Germania, unde a căzut «Zidul Berlinului». La noi nu cade nici un «zid». A trecut și Congresul. Aplauze comandate, ridicări în picioare, comandate. Roboți! Urlete isterice. Cum nu le e rușine? Cum nu ne e rușine cu asemenea reale? Cu asemenea viață...”

Doina Gavriș, învățătoare pensionară, Zalău, jud. Sălaj

URSS VOIA SĂ-ȘI CONSTRUIASCĂ OGIVE NUCLEARE CU PLUTONIU DIN ROMÂNIA

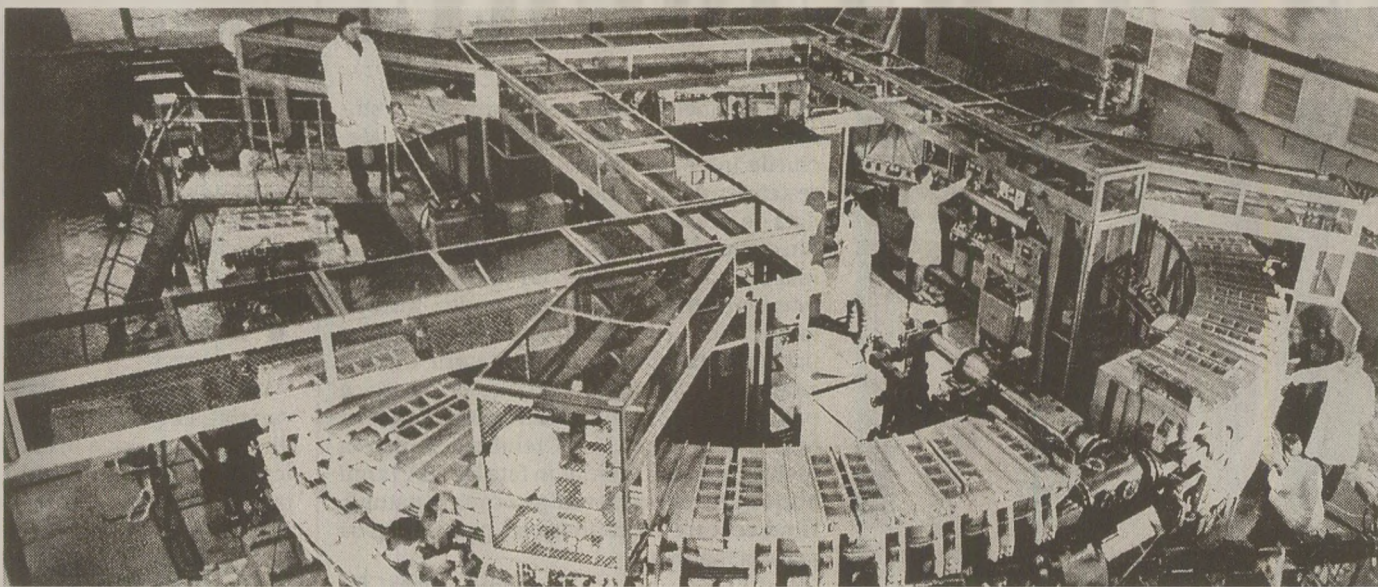
(Urmare din pag. 1)

În conformitate cu raportul acelei misiuni, se evidențiază necesitatea înființării unui institut de tehnologii nucleare aplicate care să dețină instalații specifice (reactor de testare, teleanipulatoare de materiale nucleare, departamente de fizica reactorului și studiul materialelor etc.) și, cel mai important, să dezvolte și să mențină competențe în domeniul energiei nucleare. Și astfel s-a luat decizia înființării institutului de cercetări de la Pitești-Mioveni", explică Valea motivele pentru care Ceaușescu a dorit un institut propriu pentru cercetări în acest domeniu. S-a numit Institutul pentru Tehnologie Nucleară, apoi Institutul de Reactori Nucleari Energetici, iar misiunea sa era legată strict de crearea tehnologiei necesare producerii energiei nucleare, nicidecum producerii bombei atomice, așa cum s-a speculat și în 1989, și, mai ales, în primii ani de după 1990.

„În primul rând, activitatea Institutului a fost aceea de a dezvolta propriile facilități necesare derulării activității, adică instalații de mare complexitate, cum ar fi: Reactorul TRIGA (reactor de testare - SUA), fabrica de combustibil nuclear, laboratoarele de examinare postiradiere, stația de tratare deșeurilor radioactive, standurile de testare combustibil nuclear și mașina de încărcare-descărcare combustibil nuclear. Aceste standuri au fost puse în funcțiune încă din 1989. În al doilea rând, activitatea de bază a institutului a fost direcționată pe dezvoltarea tehnologiei și fabricarea combustibilului nuclear necesar centralelor românești, asigurarea suportului tehnic național și a expertizei necesare programului nuclear românesc, fabricarea de echipamente prototip pentru centrala de la Cernavodă, cum ar fi sistemul de localizare combustibil defect și altele", explică Șerban Valea, el însuși cercetător în Institut în 1989.

Se construiau cinci reactoare în același timp

Nicolae Ceaușescu plănuia să mai construiască două centrale nucleare în alte zone ale țării, iar cercetătorii Institutului lucrau și pentru aceste proiecte. „Pe amplasamentul Cernavodă erau prevăzute cinci reactoare, iar în alte locații din țară, cum ar fi zona Făgăraș sau Piatra-Neamț, se demaraseră studiile de fezabilitate și cele

Nicolae Ceaușescu a refuzat asistența specialiștilor sovietici din domeniul energiei nucleare. Pentru construcția centralei de la Cernavodă a apelat la capitaliști canadieni FOTO: Revista Uniunii Sovietice

geologice. În institut se demaraseră studiile și pentru folosirea altor materiale nucleare (de ex. Thoriul), cât și studii pentru închiderea ciclului de combustibil nuclear, adică separarea materialelor utile din combustibilul nuclear ars și re folosirea lor în noi combustibili, micșorând în acest fel și cantitatea de deșeuri înalt active. Din păcate, la acea vreme s-a greșit din cauza dorinței de a grăbi indigenizarea majorității echipamentelor. De la circa 10% componente românești la reactorul 1 Cernavodă, cât se stabilise inițial, s-a solicitat „din mers” mărirea acestui procent la cote greu de realizat în timp foarte scurt. A doua greșală cred că a fost demararea construcției a cinci reactoare aproape concomitent, ceea ce din punct de vedere financiar nici economia unei țări dezvoltate nu putea să susțină”, mai spune Valea.

Ceaușescu, sfătuit să nu vină în vizită ca să nu fie iradiat

Deși la alte obiective Ceaușescu făcea vizite frecvente, la institutul nuclear descenderile prezidențiale au lipsit cu desăvârșire. Șerban Valea spune că dictatorul ar fi vrut să viziteze institutul în 1984, dar a fost sfătuit să nu o facă pentru că nu ar fi bine pentru sănătatea lui. „Din ceea ce se discuta prin institut în acea perioadă vă pot spune că prin 1984 el

a intenționat să facă o vizită de lucru, dar a fost sfătuit de cei din anturajul său că este periculos pentru sănătatea sa. Aceste „sfaturi” erau false, deoarece în toată perioada de funcționare a ICN s-a efectuat și se efectuează o monitorizare continuă a radioactivității atât în fiecare compartiment, cât și pe tot amplasamentul și nu s-a detectat nici o depășire față de normele în vigoare”, afirmă fostul director al Institutului.

Cât privește implicarea Elenei Ceaușescu, și aceasta a fost minimă. Singura problemă de care s-a ocupat a fost cazarea inginerilor de la institut. Problema pe care a rezolvat-o rapid: a tăiat-o de pe listă. „Elena Ceaușescu nu a avut o implicare directă în programul nuclear; ceea ce se discuta în institut era faptul că proiectul inițial al institutului prevedea și un campus cu vile pentru cercetători și prin intervenția ei directă aceste construcții nu s-au mai realizat, angajații fiind cazați în apartamente din Pitești și Mioveni”, povestește Valea.

Bomba atomică a lui Ceaușescu, o bazaconie

Existența unui institut propriu de cercetări nucleare și câteva declarații „nervoase” ale lui Nicolae Ceaușescu, plus o doză mare de dezinformare bine controlată au adus României suspiciunea că plănuiește să construiască bomba atomică.

Șerban Valea spune însă că zvonul a fost o bazaconie. „Aceste discuții se pare că au avut la bază o declarație politică necontrolată și nefondată a lui Ceaușescu, care, într-un context de încordare internațională, pe la începutul anului 1989, a declarat ceva de genul că dacă îl mai supără mult, și aici se referea la un stat din fostul bloc comunist, țara noastră poate construi și o bombă atomică. Doreș să informez opinia publică de faptul că în institutul de la Pitești nu a fost derulat sau finanțat nici un program în acest sens. După 1990, am descoperit și noi, cetățenii de rând, că probabil Ceaușescu era sub o presiune internațională care creștea pe zi ce trece și așa poate se explica acea declarație.

În orice caz, din păcate, declarații făcute aiurea de politicieni au mai fost și după 1990, chiar reluând acest subiect, ceea ce a condus la o analiză solicitată de partea română prin 1993, subiectul fiind definitiv închis la nivelul Agenției Internaționale pentru Energie Atomică de la Viena, organism internațional care verifică neproliferarea armelor nucleare”, afirmă Valea, adăugând că opinia publică este sensibilă la subiecte de acest tip și din cauză că domeniul nuclear, a intrat cu stângul” în conștiința omenirii prin exploziile nucleare de la Hiroshima și Nagasaki, dar asigură că România nu a intenționat să producă decât enegie nucleară pentru scopuri pașnice.

Monica IORDACHE APOSTOL

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Nicolae Breban încerca să convingă scriitorii români să publice în „Les temps modernes”

1. La data de 13 aprilie a.c., Ioan Buduca, redactor de rubrică la revistele „Amfiteatru” și „Viața studențească”, și Ioan Groșan, referent de specialitate în cadrul Uniunii Artiștilor Plastici, membrii de partid, ambii cunoscuți cu preocupări literare, s-au prezentat, separat, la conducerile lor profesionale și au informat în scris despre primirea, prin intermediul unei persoane necunoscute de ei, a unei scrisori din partea lui Nicolae Breban, stabilit la Paris. Cele două conduceri au sesizat organele de securitate, punând la dispoziție textul scrisorii și informările celor în cauză. Din conținutul acestora și verificările ulterioare au rezultat următoarele:

La începutul lunii aprilie a.c., Ioan Groșan a fost căutat telefonic de o femeie care i-a solicitat o întâlnire, precizând că are să-i dea ceva din partea lui Nicolae Breban, stabilind să se vadă a doua zi într-un parc din apropierea locuinței lui Groșan, ocazie cu care i-a dat un plic destinat lui Ioan Buduca și Ioan Groșan, despre care a afirmat că a intrat greu în țară. În cuprinsul scrisorii, Nicolae Breban le-a comunicat celor doi propunerea ce i s-a făcut la Paris ca, împreună cu Dumitru Țepeneag, să pregătească un număr special al revistei „Les temps modernes” (”Timpurile moderne”), dedicat integral României și culturii românești contemporane, ofertă care dorește să o folosească pentru a întocmi un dosar al culturii române de azi și a etala opiniile, revoltele și, de ce nu, textele literare ale scriitorilor români din țară. În acest sens, a solicitat destinatarilor să adreseze cinci întrebări unui număr de 10 scriitori, toți cunoscuți cu poziție ostilă politicii partidului și statului nostru.

Intențiile lui Nicolae Breban rezultă cu claritate din nominalizarea scriitorilor vizati, din mențiunea că nu dorește să fie angrenat nici unul dintre scriitorii oficiali, deoarece, prin atitudinea lor, mult prea lășă, nu pot fi considerați lideri ai culturii de azi, precum și din precizarea făcută în finalul scrisorii de a-i scoate din inerție pe cei încă nehotărâți. Apreciind că obiectul întrebărilor depășește cadrul strict literar și cultural, Ioan Buduca și Ioan Groșan nu le-au transmis scriitorilor recomandări de Nicolae Breban, informând doar pe șefii lor personali.

Informativ, s-a stabilit că, la 11 aprilie a.c., Nicolae Breban a avut o convorbire telefonică cu numitul Florin Sicoie din Ploiești, fizician la Institutul de Inginerie Tehnologică și proiectări Rafinării, cunoscut și cu preocu-

pări literare, pe care l-a îndemnat să se deplaseze în București și să ia legătura cu Ioan Buduca, pe care să-l sprijine la difuzarea celor cinci întrebări formulate de el. La data de 18 aprilie a.c., Florin Sicoie a venit la redacția revistei „Viața studențească” pentru a-l întâlni pe Ioan Buduca și a lua întrebările, dar acesta i-a spus că nu le mai are, întrucât le-a dat unui prieten din provincie.

3. Încă din toamna anului 1988, Ioan Groșan și Ioan Buduca l-au rugat pe Nicolae Breban să le trimită în Banca Română de Comerț Exterior o sumă valutară necesară unei excursii în Franța. În picul primit, pe lângă scrisoare se afla și confirmarea trimiterii sumei de câte 700 de franci pentru fiecare. Faptul că expeditorul sumei pentru Ioan Buduca era Dumitru Țepeneag a fost calificat de Ioan Groșan ca o naivitate sau inconștiență din partea lui Nicolae Breban, iar Ioan Buduca a afirmat că acțiunea de cuplare a lui Nicolae Breban cu Dumitru Țepeneag ar avea scopul de a-l compromite pe autorul scrisorii, plasându-l în rândul scriitorilor disidenți din Paris și, personal, nu va face demersuri pentru efectuarea călătoriei. Ioan Groșan a solicitat conducerii Uniunii Artiștilor Plastici aprobarea plecării ca turist în Franța, pentru 15 zile (15-30 septembrie a.c.), urmând să depună actele la Serviciul de Pașapoarte.

II. Pe linia muncii de securitate, Ioan Buduca și Ioan Groșan sunt cunoscuți astfel:

– Ioan Buduca, avertizat în 1976 pentru trimiterea mai multor scrisori cu conținut tendențios la postul de radio Europa Liberă. Este cunoscut că întreține relații prin corepondență cu Nicolae Breban și se află în anturajul unor elemente ostile din domeniul artei și culturii, fapt pentru care este lucrat activ de Securitatea Municipiului București.

– Ioan Groșan, fost component al „Cenacului de luni”, condus de Nicolae Manolescu, legătură apropiată a lui Nicolae Breban, nu este cunoscut cu probleme pe linia muncii de securitate.

Analizând conținutul scrisorii lui Nicolae Breban, modul ilegal de transmitere și atitudinea persoanelor cărora le-a fost adresată, rezultă că acțiunea lui Nicolae Breban și Dumitru Țepeneag urmărește să aducă atingere politicii statului nostru în domeniul literaturii, fapt pentru care opinăm să nu se dea curs unei asemenea activități.

Document din volumul: Cartea albă a Securității, Mihai Pelin, București, Serviciul Român de Informații, 1997

Eminescu de la „Circulație”

(Urmare din pag. 1)

Semnalizez regulamentar și opresc, fatalitate!, ce mai puteam face? Agentul pornește spre mine, eu cobor geamul de la portieră și scot actele să le am pregătite. Ajunge, i le-ntind fără să mai aștept să le ceară, dar nu le ia. Pare foarte vesel, „seemn răul!”, îmi zice, și cuget superstitios, băbește, „milițian bine dispus dacă vezi, necaz mare vei avea!”. El trage însă un salutar exuberant: „...Să trăiți! Am mai compus trei!” Cum?! Ce zice asta?! Îmi pare că halucinez, încerc să mă dumiresc. N-apuc, milițianul cu vivace a și scos din tașcă niște foi de hârtie și a început să-mi citească. Îmi citește poezii. Poezii patriotice.

Stă aplecat spre portieră și citește emoționat, cu inonație, foarte sentimental. Și versurile sunt sentimentale. E multă iubire în ele, iubire de patrie, iubire de partid, iubire de tot ce trebuie. Iubire, duioșie, scîlpci, e foarte dulce și poetic. Milițianul îmi citește transportat. Eu îl ascult pătruns. Încerc să văd scena asta ca secvență dintr-un film și îmi aduc aminte cine e poetul în uniformă și cu țigărlă.

Il cunoscusem. Se întâmplase cu vreo două săptămâni în urmă în redacția României literare. Ajunsesem mai târziu în biroul pe care-l împărțeau Gabriel Dimisianu și Ion Horea erau criticul Alex. Ștefănescu și un necunoscut slab și deșirat, îmbrăcat ca de ședință, în costum bleumarin și cu cravată. Pe vremea aceea, șef al fostei reviste Magazin, un supliment al cotidianu-

lui România liberă. Alex. Ștefănescu era un colaborator statornic și un apropiat al revistei noastre. Visa de mult să treacă la România literară, ceea ce și avea să se întâmple în 1990, după ce se eliberase un anumit loc în schemă. Era o foarte veselă atmosferă când am intrat, cu jovialitatea lui debordantă Alex. povestea ceva hazliu, de altfel rareori l-am văzut apăsător ori gânditor. S-a întrerupt din ce istorisie și, cu bonomia lui asiatică, m-a interlatat de parcă pe mine m-așteptase până atunci... „Dragă Mircea, uite, îți prezint și ție un tânăr poet foarte talentat, un nou Eminescu. l-am lăsat domnului Horea niște poezii ale lui, să le citești și tu, să vezi ce bune sunt. E un poet extraordinar, o să te intereseze în mod sigur, lucrează la Circulație”. Intotdeauna i-am admirat lui Alex. tehnica falselor candori și expansivitatea cu subînțelese. De fapt, mașină avea și el, șofer era și el, să aibă o „cunoștință” la Circulație îi era, teoretic, și lui foarte util și, în fond, el îl descoperise, cine știe pe unde, pe poetul milițian, pe care-l adusese acum la România literară, în tureau de prezentare. Sau, de ce nu, să nu fim suspicioși!, Alex. poate chiar fusese fulgerat de geniul poetic al milițianului, parcă poți pentru ca să știi de unde se iveau un nou Eminescu, acest vis de aur al criticului român? Astfel incurajat, necunoscutul făcu doi pași de lângă peretele pe care-l rezema sfios, am dat mâna, și-a spus numele, iar după un timp a plecat împreună cu cel care îl adusese.

El era cel care acum, dar în uniformă, de aceea nu-l recunoscusem prompt, mă fluiera pe Dorobanți. Mă fluiera cu autoritatea milițianului și mă oprea colegial, între noi, literații, nu?! Să-mi citească noi compuneri. Fiindcă, între timp, „Eminescu de la Circulație” fusese deja publicat în România literară. Alex. îl nășise literar eficient, deși meritul ținea mai ales de spiritul vremii. Criza de oportunități era mare, orice versificator de serviciu era binevenit, iar „fourille” se mulțumeau chiar și cu producțiunile milițienilor lirici, dacă erau patriotice și luminoase. Iar ceea ce compunea înaripatul „Eminescu de la Circulație” era exact așa: patriotic, luminos și stupid.

Când, după câteva zile, tot prin același loc, m-a fluierat iarăși, pentru a-mi citi alte noi creații, m-am hotărât să-mi schimb drumul, să n-o mai iau pe Dorobanți, unde probabil că „Eminescu de la Circulație” avea post fix.

Ce s-a mai întâmplat în continuare cu milițianul versificator nu știu. Nu știu nici dacă și cum și-a urmat vocația poetică după decembrie 1989, nici dacă îi va fi apărut vreo carte, desigur prefată de cel care-i spusese că ar fi „un nou Eminescu”. Știu însă că în urmă cu exact 20 de ani, în iunie 1989, redacția „României literare” a dus o bătălie homerică pentru a obține ca pe prima pagină a numărului special dedicat centenarului morții lui Eminescu (adevăratul Eminescu!) să fie fotografia poetului, și nu a Tovarășului... Mircea IORGULESCU

RADIOGRAFII CULINARE

Clotrimazol și zacuscă

Toamnă frumoasă, cu promisiunea că va fi cât mai lungă, pentru a intra cât mai târziu în programul de încălzire relativă a caloriferelor. Mă pregăteam suflătește pentru cozi interminabile și raite de pradă, pentru aprovizionarea de iarnă. Aveam mare nevoie de vinete, gogoșari, roșii și alte legume. În acest domeniu, făceam cu vecina un tandem de toată frumusețea.

Într-o duminică dimineată, mă întorceam dintr-o raită prin magazinul lui nea Gheorghe, vânzătorul de la Aprozar, care cunoștea după nume aproape pe toate clientele din blocurile învecinate. În drum, mă ajunge din urmă o colegă de serviciu. Mă întreabă ce-am cumpărat și intrăm în discuții pe „teme date”, astfel încât să avem ce vorbi până la intrarea în blocul meu, pentru că ea mai avea de mers. Din una în alta mi-a spus că e tare supărată, pentru că mama ei are o boală de piele și că îi trebuie o cremă ce nu se găsește în farmacii. M-a impresionat din cale afară necazul ei și i-am zis să aducă rețeta la mine la birou, să-i facem o copie la xerox și eventual să o căutăm în mai multe farmacii. Când am ajuns la farmacia din cartier, unde aveam deja o relație, farmacistă, o doamnă foarte pricepută, mi-a zis că nu se găsește în farmacia și că pentru ce are pacienta, concentrația medicamentului de bază era prea mică, iar tratamentul s-ar fi prelungit foarte mult. Ea ar fi modificat puțin rețeta, numai că nu avea substanță de bază și că era bine să vină doamna bolnavă să o vadă un dermatolog specialist. În trei zile, bolnava a venit la București și a fost consultată de specialistă recomandată de doamna farmacistă. I s-a prescris o cremă, care avea la bază aceeași substanță, dar într-o concentrație ceva mai mare, și un regim

alimentar special. Toate bune și frumoase, numai că nu aveam substanța minune care se fabrica la Iași!

Eu aveam niște rude în Iași, dar nu mi-ar vorbisem cu ele de o groază de ani. Poate nici nu mai erau... Dar într-o seară pun mâna pe telefon și sun la Iași. Aflu cu mulțumire că toți erau bine mersi și, din una în alta, aflu ce mă interesa pe mine: o fină lucră la fabrica în cauză. Încep să deapăn odiseea femeii năpăstuite. Urma o legătură directă cu fina. A doua zi mi-a zis că mă poate ajuta, că trebuie să-i trimit prin poștă contravaloarea cantității de care aveam nevoie și, bineînțeles, rețeta. Dau fuga la farmacie, îi spun doamnei și îmi scrie o rețetă cu o cantitate mai mare de substanță. Fina mi-a expediat pachetul cu praful miraculos și o factură cu prețul. Schimbul se făcuse cum nu se putea mai corect și acum urma înfăptuirea minunii. Femeia a venit, a plătit cât i s-a cerut, a luat medicamentul și a plecat acasă.

După trei săptămâni, la ușă erau colega și fratele ei, care veniseră să ne recompenseze pentru gestul făcut. Mi-au umplut bucătăria de vinete, roșii, verze roșii, gogoșari. Dau să-i spun că din ce-mi lăsase trebuia să-i dau și doamnei farmacistă, pentru că ea a făcut totul realizabil, la care fratele kolegei zise: „Lasă, bre, că am «Iada» plină! Mama și pentru doamna doctor, și pentru doamna farmacistă! Mama e aproape vindecată și a zis că se duce și la mânăstire să se roage de sănătatea dumneavoastră! Păi, știi mata cât a suferit, și noi pe lângă ea? Ne era că-și face felul!”. Am rămas fără replică, gândindu-mă la cât de strânsă era legătura dintre clotrimazol și zacuscă.

Veronica BECTAȘ

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL**
CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

10,9
LEI

Cărțile se distribuie la chisocuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

STEUAU, ÎNCĂ UN TITLU DE CAMPIOANĂ FĂRĂ ÎNFRÂNGERE!

Cea de-a 71-a ediție a campionatului Diviziei A la fotbal s-a încheiat la începutul verii lui '89 cu triumful formației Steaua București, care-și trecea astfel în palmares al cincilea titlu consecutiv și al 14-lea din istorie. Sub comanda antrenorilor Anghel Iordănescu și Dumitru Dumitriu și-au adus contribuția la această performanță 24 de jucători: Ungu-reanu, Rotariu, Hagi, Lung, Iovan, I. Dumitrescu, Balint, D. Petrescu, Lăcătuș, T. Stoica, Piturcă, Bumbescu, I. Stan, Pena, Minea I, Negruț, L. Bălan, Măstăcan, Lasconi, Bunaciu, Liliac, Cireașă, Muscă și M. Mirea. În afara titlului de campioană, gruparea din Ghencea a mai contabilizat însă un succes de răsunet, „roș-albaștrii” terminând cel de-al treilea sezon la rând fără să sufere vreun eșec! „Ca să fim sinceri, nu știm dacă foarte des citata «Guinness Book of World Records» are undeva inserat și recordul mondial al invincibilității pe plan intern a echipelor de fotbal de pe mapamond, dar dacă această «rubrică» există, atunci suntem convinși că Steaua, campioană a României pentru a cincea oară consecutiv, poate candida serios la prioritatea mondială!”, nota presa vremii după ce Steaua, care avea să realizeze eventul, câștigând și ediția din acel an a Cupei României, ajungea la nu mai puțin de 117 meciuri consecutive fără înfrângere pe plan intern. Ultimele succese ale Stelei se consumaseră în anul 1986, 4-5 în deplasare cu Universitatea Craiova, la 18 iunie, în ultima etapă a campionatului, și 0-1 cu Dinamo, la 25 iunie, în finala Cupei României.

Revenind la ediția '88-'89, în care Steaua și-a mai probat o dată supremația absolută pe plan intern, doar trei echipe din Divizia A, Dinamo, FC Brașov și Universitatea Cluj-Napoca, s-au putut mândri la final cu performanța de a nu fi pierdut ambele meciuri disputate în compania formației pregătite de Anghel Iordănescu, fiecare dintre acestea reușind să-i smulgă campioanei cînt un punct. În contrapartidă, alte trei echipe, Corvinul, Rapid și ASA Târgu-Mureș, s-au făcut realmente de răs în fața lui Hagi și compania. Hunedoreni au fost pur și simplu decapitați, fiind învinși cu 11-0, iar Rapid și ASA nu au scăpat nici ele deloc ușor furiei „vitezistilor”, pierzând cu 8-2, respectiv cu 7-0.

La treie puncte în spatele Stelei în ierarhia finală și disponibil de un lot cel puțin la fel de valoros ca al rivalității din Ghencea, Dinamo și-a trecut și ea în cont o serie de succese la diferențe de scor mai mult decât consistente: 7-0 și 7-2 cu ASA Târgu-Mureș, 7-0 și 6-0 cu FC Farul Constanța, 6-0 și 6-2 cu Rapid și 8-1 cu FC Inter Sibiu. Spre deosebire însă de „roș-albaștrii”, care au terminat neînvinși, elevii lui Mircea Lucescu au înregistrat două sincope, care au cântărit decisiv în economia campionatului: 1-2 cu Steaua și, absolut neprevăzut, 0-1, la Scornicești, cu FC Olt. În condițiile în care nu au reușit să stopeze supremația Stelei, dinamoviștii s-au consolatat cu titlul de golgeter obținut de Dorin Mateuț și cu dobândirea recordului de eficacitate al echipei ITA, devenită ulterior UTA, din sezonul 1947-1948, când arădenii au înscris 129 de goluri. Antrenorii Mircea Rednic și Florin Cheran au contat în sezonul '88-'89 pe un număr de 21 de jucători: Mateuț, Rednic, Mihaescu, Cămătaru, Lupescu, Stelea, Răducioiu, Lupu, I. Varga, Sabău, Vaiscovici, Andone, Klein, B. Bucur, Ad. Matei, Al. Nicolae, Orac, Dochia, Timiș, D. Moraru și Nicotără.

Duelurile dintre Steaua și Dinamo au ținut capul de afiș al sezonului

FOTO: Revista Sport

Semifinalistă a Cupei UEFA, ediția 1982-1983, dar aflată în plin proces de reconstrucție, Universitatea Craiova a terminat campionatul pe locul 5 și a ratat, la golaveraj, prezența în competițiile europene intercluburi pentru al doilea an la rând. În căutarea celei mai bune formule de echipă, antrenorul-jucător Sorin Cârțu, care a evoluat în două dintre meciurile Științei, a folosit pe parcursul celor 34 de etape nu mai puțin de 31 de fotbaliști: Gică Popescu, Sândoi, Ad. Popescu, P. Badea, Mănăilă, Bica, Gh. Ciurea, Geolău, Irimescu, Neagoe, N. Zamfir, Crișan, Boldici, Șt. Stoica, Olaru, Ceașă, Băcu, Luță, Biță, Ghiță, S. Cristescu, Cioroiu, Gh. Barbu, Calafeteanu, Pigulea, Cl. Stoica, Cârțu, I. Gane, Gherasim, Fl. Dumitru și Cărbunaru.

Marea decepție a sezonului a fost Oțelul Galați, formație care, după succesul istoric obținut pe teren propriu în fața celebrei Juventus Torino, scor 1-0, în primul tur al Cupei UEFA, în toamna lui '88, a sfârșit prin a retrograda în eșalonul secund, la braț cu Rapid și ASA Târgu-Mureș. La polul opus, nou-promovatele FC Bihor, FC Farul și FC Inter au avut o comportare meritorie, primele două terminând campionatul în prima jumătate a clasamentului, iar sibienii, pe poziția a 11-a. Din Divizia B au urcat pe prima scenă Petrolul Ploiești, Jiul Petroșani și Politehnica Timișoara.

Odată încheiată, stagiunea '88-'89 a fost luată la „purcat” de statisticienii vremii, care au alcătuit fel și fel de clasamente și ierarhii. Astfel, pe baza mediilor notelor acordate de cotidianul Sportul, singurul de specialitate în urmă cu 20 de ani, s-a stabilit cel mai bun „11” al campionatului: Lung (7,10) – D. Petrescu (7,07), Iovan (7,18), Rednic (7,30), Rotariu (7,30) – T. Stoica (7,19), Sabău (7,52), Mateuț (7,57), Gh. Popescu (7,17) – Lăcătuș (7,33), Hagi (7,48). Un alt „11” interesant a fost alcătuit pe baza

numărului de prezențe ale jucătorilor în Divizia A: D. Moraru (Dinamo, 388 de prezențe) – Andrieș (SC Bacău, 310), G. Iorgulescu (Sportul Studențesc, 350), C. Stancu (FC Argeș, 416), Ungureanu (Steaua, 340) – T. Stoica (Steaua, 373), Dragnea (Flacăra Moreni, 362), Augustin (Rapid, 383), Iovănescu (FC Farul, 357) – Radu II (FC Inter Sibiu, 381), Cămătaru (Dinamo, 378).

Contorizate și ele foarte atent, transferurile de jucători de la o prim-divizionară la alta erau în urmă cu 20 de ani mult mai puține decât în prezent. Astfel, din cei 456 de jucători care au fost folosiți în ediția 1988-1989 a Diviziei A, doar 17 au evoluat la câte două echipe: Klein (Corvinul și Dinamo), Timiș (Dinamo și Flacăra), Matei (Rapid și Dinamo), Pena (Steaua și FC Olt), Minea (FC Olt și Steaua), Cireașă (Steaua și FC Olt), Dican (Victoria și FC Argeș), D. Ștefan (FC Argeș și Victoria), M. Pană (Flacăra și Victoria), Balaur (Rapid și Flacăra), Gherasim (Univ. Craiova și FC Olt), Ceașă, C. Gheorghe (FC Olt și Univ. Craiova), V. Iorgulescu (Sportul Stud. și Rapid), Mandoca (FC Bihor și FCM Brașov), Terheș (FCM Brașov și FC Bihor), Craiu (FC Olt și Rapid) și V. Ene (SC Bacău și ASA). La finalul unui sezon competițional în care s-au înscris nu mai puțin de 981 de goluri, cei mai prolifici jucători și-au mai găsit locul și în alte topuri decât cel clasic, pe baza căruia este desemnat, an de an, golgeterul României. Intitulată sugestiv „golgeteri în deplasare”, „golgeteri acasă” și „golgeteri din 11 metri”, aceste ierarhii nu au oferit surprize mari. În deplasare, cel mai bine s-a descurcat laureatul Mateuț, cu 23 de reușite, pe teren propriu învingător a ieșit Hagi, tot cu 23 de goluri, iar Vaiscovici s-a dovedit a fi cel mai prolific marcor de la punctul cu var, transformând un număr de 11 penalty-uri.

Cel puțin la fel de inedite au fost și clasamentele alcătuite pe baza meciurilor disputate

între echipele europene, bucureștene, studențești, nou-promovate și retrogradate. Meciurile inter-„europene” și cele inter-bucureștene au dat-o câștigătoare pe Steaua, secundată de fiecare dată la îndepărtare de Dinamo, din disputele directe între nou-promovatele cel mai bine a ieșit FC Inter, iar meciurile inter-„studențești” au fost dominate de Universitatea Craiova, care a obținut patru victorii din patru în fața colegelor de amfiteatru, Universitatea Cluj și Sportul Studențesc. În ceea ce privește meciurile dintre retrogradate, cel mai bine a ieșit Rapid, iar Oțelul a fost marea învinsă, punctul pierdut în fața lui ASA Târgu Mureș, cea mai slabă echipă a campionatului, fiind cel care i-a condamnat pe gălățeni să joace la matineu.

Marius MIHALCEA

CLASAMENTUL FINAL AL DIVIZIEI A

1. Steaua	34	31	3	0	121-28	65p
2. Dinamo	34	30	2	2	130-30	62p
3. Victoria	34	20	5	9	81-60	45p
4. Flacăra	34	16	4	14	63-47	36p
5. Univ. Craiova	34	15	6	13	52-52	36p
6. Sportul Stud.	34	15	4	15	52-59	34p
7. FC Bihor	34	13	6	15	40-46	32p
8. FC Olt	34	12	8	14	38-47	32p
9. FC Farul	34	14	4	16	36-48	32p
10. FCM Brașov	34	12	7	15	46-52	31p
11. FC Inter	34	13	5	16	45-57	31p
12. SC Bacău	34	13	4	17	49-55	30p
13. FC Argeș	34	13	4	17	40-50	30p
14. „U” Cluj	34	11	8	15	43-55	30p
15. Corvinul	34	13	3	18	47-68	29p
16. Oțelul	34	11	6	17	36-59	28p
17. Rapid	34	10	3	21	39-67	23p
18. ASA Tg. Mureș	34	2	2	30	23-101	6p

CLASAMENT GOLGETERI

1. Mateuț (Dinamo) – 43 goluri (1 din 11 metri)
2. Coraș (Victoria) – 36 goluri (4 din 11 metri)
3. Hagi (Steaua) – 31 de goluri (1 din 11 metri)
4. Piturcă (Steaua) – 24 de goluri (3 din 11 metri)
5. Lala (Flacăra Moreni) – 21 de goluri (4 din 11 metri), Vaiscovici (Dinamo) – 21 de goluri (11 din 11 metri).

CLASAMENT ÎNTRE „EUROPENE”

1. Steaua	6	5	1	0	16-6	11p
2. Dinamo	6	4	1	1	16-6	9p
3. Flacăra	6	1	1	4	9-19	3p
4. Victoria	6	0	1	5	9-19	1p

CLASAMENT ÎNTRE ECHIPELE BUCUREȘTENE

1. Steaua	8	7	1	0	25-7	15p
2. Dinamo	8	6	1	1	30-8	13p
3. Victoria	8	3	1	4	11-16	7p
4. Sportul	8	1	2	5	11-23	4p
5. Rapid	8	0	1	7	9-32	1p

CLASAMENT ÎNTRE NOU-PROMOVATE

1. FC Inter	4	2	1	1	5-3	5p
2. FC Bihor	4	2	1	1	4-3	5p
3. FC Farul	4	1	0	3	2-5	2p

CLASAMENT ÎNTRE RETROGRADATE

1. Rapid	4	3	0	1	9-2	6p
2. Oțelul	4	2	1	1	6-4	5p
3. ASA	4	0	1	3	1-10	1p

CLASAMENT ÎNTRE ECHIPELE STUDENȚEȘTI

1. Univ. Craiova	4	4	0	0	11-2	8p
2. Sportul	4	1	1	2	3-6	3p
3. „U” Cluj	4	0	1	3	0-6	1p

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Institutul Național de Metrologie, cu sediul în Șoseaua Vitan – Bărzești, numărul 11, încadrează de urgență, prin concurs, conform Legii 12/1971, șef birou planificare și organizare retribuie (opt ani vechime în funcția de economist și experiență în domeniu), șef birou electroniști. Solicitanții trebuie să aibă domiciliul stabil în București. Informații suplimentare la sediul agenției.

ICL Alimentara 4, cu sediul în Strada Băniei, încadrează prin concurs, conform prevederilor legale, personal tehnic cu pregătire superioară: tehnicieni construcții, proiectanți.

Institutul de Meteorologie și Hidrologie, Șoseaua București – Ploiești, încadrează chimiști, specializarea chimie anorganică și electrician întreținere. Relații la telefon.

VÂNZĂRI

Vând mobilier dormitor, aragaz, covoare, șifonier, studio, fotolii plus masă de bucatărie.

Vând urgent, convenabil, apartament de două camere, de comandă, zona Favorit.

Vând Lada 1200, stare foarte bună, telefon după ora 17:00. Aștept provincia.

Vând dormitor, culoare albă, mașină de cusut, radio, masă ovală, recamier, măsuță bucatărie.

vremea

Vremea a fost ușor instabilă, cu cer variabil, exceptând regiunile nordice și estice, unde instabilitatea a fost mai accentuată. Cerul a prezentat înnoări temporare și s-au semnalat ploi, care au avut mai ales caracter de aversă, însoțite și de descărcări electrice, în nordul, estul și centrul țării. Izolat, cantitățile de apă au depășit 25 de litri pe metru pătrat. În celelalte regiuni, aversele și descărcările electrice au fost izolate și s-au produs îndeosebi după-

amiaza. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări trecătoare din sectorul nordic. Temperaturile minime au fost cuprinse între 8 și 18 grade, iar cele maxime, în general între 20 și 30 de grade.

În București, vremea a fost ușor instabilă, cu cer variabil, favorabil averselor de ploaie și descărcărilor electrice. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între 14 și 17 grade, cele maxime, între 25 și 30 de grade.

tv 8 iunie 1989

19:00 Telejurnal

19:25 Pe drumul înfăptuirii

noii revoluții agrare

Proprietatea cooperatistă – la

baza dezvoltării satului

romănesc

Redactor Emanuel Isopescu

19:45 File de glorioasă istorie

Umaniști români în istori-

ografia universală

Redactor Maria Preduț

20:05 Laureții ai Festivalului

național „Cântarea României”

Redactor Silviu Gavrilă

20:35 Tinerete – educație – spi-

rit revoluționar

Însușirea temeinică a profesiei,

expresie a răspunderii pentru

progresul patriei

Redactor Nedec Lemnar

20:55 Film serial

Cei care nu dispar

Producție a Televiziunii bulgare

Premieră pe țară

Cu: Eljiana Popova, Atanas

Atanasov, Peter Slabakov, Kosta

Tonev, Vera Delceva, Anna Petro-

va, Anton Karastoiianov

Regia Nedelcio Cernev

Episodul 6

21:50 Telejurnal

22:00 Închiderea programului

amintiri

FOTO: Arhivele Naționale

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Obiectivul diplomației RSR: răspândirea în lume a operelor Ceaușeștilor

(Umare din pag. 1)

Publicarea acestor cărți era văzută la București ca „mărturie elocventă a înaltei prețurii, profunde stime și considerațiuni de care se bucură opera lui Nicolae Ceaușescu pe plan mondial”. Ca întotdeauna când era vorba despre o sarcină de partid, editarea volumelor avându-și ca autori pe cei doi Ceaușești trebuia să continue cu și mai mare avânt și în anul 1989. La 15 mai în acel an, Direcția cultură și presă a Ministerului Afacerilor Externe a elaborat o sinteză informativă privind măsurile care s-au luat la nivelul ambasadelor României pentru apariția operelor lui Nicolae și ale Elenei Ceaușescu, precum și desfășurarea de alte manifestări și prezențe românești ce au avut loc de la începutul anului și până la acea dată. Redăm fragmente din conținutul acestei sinteze aflate în Arhiva Diplomatică.

Răzvan BELCIUGANU

Sinteză – Informativă

În îndeplinirea indicațiilor și sarcinilor de partid, a instrucțiunilor conducerii MAE, activitatea de propagandă externă a oficiilor diplomatice în perioada 1 ianuarie-15 mai 1989 a continuat cursul pozitiv din anul precedent. Au fost promovate consecvent o serie de manifestări și prezențe românești menite să răspundă interesului viu al unor cercuri, din cele mai variate, ale opiniei publice din țările de reședință pentru realitățile din România contemporană, pentru activitatea politică prodigioasă desfășurată de președintele Nicolae Ceaușescu pe plan intern și internațional.

Totodată, misiunile noastre diplomatice s-au asociat și au contribuit activ la desfășurarea acelor acțiuni care au fost inițiate de organizații sau instituții partenere din străinătate.

I. Noile lucrări din opera politico-economică și filosofică a tovarășului președinte Nicolae Ceaușescu, care au apărut în diverse țări ale lumii, s-au constituit într-un cald omagiu adus putericei personalități de remarcabil om politic și de stat a președintelui României socialiste, care și-a dedicat întreaga viață, energia și forța sa creatoare slujirii și apărării înaltelor idealuri de libertate, independență și progres social ale poporu-

lui român, ale tuturor popoarelor, fâuririi unei lumi a dreptății, prosperității, păcii, securității și înțelegerii între națiuni.

1. Începutul anului a fost marcat de apariția, în India, a lucrării „Președintele Nicolae Ceaușescu – promotor al păcii”, la cunoscuta editură „Famous Publications” din New Delhi. Volumul, realizat în limba engleză de profesorul Rais Mirza, se prezintă în condiții grafice deosebite și este ilustrat cu numeroase fotografii, care înfățișează momente semnificative ale activității tovarășului Nicolae Ceaușescu pe plan intern și internațional.

– Tot în India, la o altă importantă editură din New Delhi – „Socialook International Publications”, a apărut în limba engleză lucrarea intitulată „Concepția președintelui Nicolae Ceaușescu privind istoria poporului român și rolul științei istorice în realizarea înțelegerii între popoare”.

2. În Pakistan, la reputata Editură „Elite Publishers” a văzut lumina tiparului, sub semnătura lui Mohammad Nassem Semaab, redactor-șef al revistei Media, lucrarea de sinteză intitulată „Președintele României, Nicolae Ceaușescu – promotor al edificării unei noi ordini economice internaționale”. Apărută în limba engleză, lucrarea este însoțită de fotografii ilustrând realizările economice și urbanistice ale României în anii de mărșă înfăptuiri ai „Epocii Nicolae Ceaușescu”.

3. În Nigeria a apărut în limba engleză, la Editura „Academy Press” din Lagos, o substanțială culegere de texte sub genericul semnificativ „Președintele României, Nicolae Ceaușescu, despre rolul țărilor mici și mijlocii în întărirea unității de acțiune a țărilor în curs de dezvoltare”. Volumul este o relevantă expresie a prestigiului și prețurii deosebite de care se bucură personalitatea președintelui României socialiste, gândirea sa teoretică și activitatea sa practică în procesul complex al edificării unei lumi mai drepte și mai bune, a identificării rezolvărilor celor mai realiste și eficiente pentru soluționarea marilor probleme cu care se confruntă lumea contemporană.

4. În Spania, prestigioasa Editură „Gallardo” a editat în excepțională condiții grafice volumul „Nicolae Ceaușescu – Colaborarea între popoare pentru pace și progres”, care prilejuiește cititorilor de limbă spaniolă cunoașterea concepției politice și filosofice a președintelui României cu privire la problemele dezarmării, ale instaurării unui climat de pace și

încredere între popoare, precum și cunoașterea inițiativelor sale valoroase vizând soluționarea problemelor grave și complexe ale contemporaneității.

5. În RFD Coreeană, Editura partidului Muncii din Coreea a oferit o selecție de texte sub titlul „Nicolae Ceaușescu – Revoluția socialistă – proces continuu de înaintare spre stadiole superioare ale civilizației materiale și spirituale comuniste”.

6. Editura „Rueda”, din Argentina, a publicat, la rândul său, „Nicolae Ceaușescu – Respectarea principiilor relațiilor dintre state, imperativ fundamental al vieții internaționale contemporane”, volum ce include și imagini ilustrând activitatea pe plan intern și extern desfășurată de președintele României socialiste.

II. Ca expresie a celor mai alese aprecieri, pe plan internațional, date personalității politice și științifice a tovarășului acad. dr ing. Elena Ceaușescu, au fost editate, la edituri străine de prestigiu, noi lucrări de referință din opera sa științifică, deja cunoscută pe toate continentele.

– În Polonia, volumul acad. dr ing. Elena Ceaușescu, intitulat „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului”, a fost publicat de Editura „Panstwowe Wydawnictwo Naukowe”, aparținând Academiei de Științe a RP Polone.

– Lucrarea „Progrese în chimia și tehnologia polimerilor” a fost publicată în Finlanda, la casa de editură „Otava”. Această monografie științifică a fost editată în Japonia, la Editura „Kobunsha”, precum și în India, de Editura Academiei.

Notă: Noi proiecte editoriale din opera teoretică și științifică a tovarășului președinte Nicolae Ceaușescu, a tovarășei acad. dr ing. Elena Ceaușescu sunt în curs de realizare, sau perfectare, în Grecia și în Italia.

III. În această perioadă, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele RS România, a acordat două importante interviuri oficiale cotidianului finlandez Kansan Utiset și, respectiv, publicației egiptene Al-Messaa.

Notă: Sunt aprobate pentru realizare noi interviuri oficiale, ce vor fi acordate unor mijloace de informare în masă din Japonia, Bangladesh, Kuweit. Totodată, sunt în curs de perfectare interviuri ce urmează a fi acordate reprezentanților presei din Turcia, RFG, Japonia.